

محمد نیک، شاعر پیشکسوت

آن پنج یار سفر کرده

مجمع بزرگان

آنهایی که در این جلسات شرکت می کردند می دانند که بزرگان زیادی از مدیران ادارات و استادان و دانشجویان دانشکده ی ادبیات تا شاعران و نام آوارانی همچون؛ شیخ احمد بهار، دکتر فیاض، موید ثابتی، دانش بزرگ نیا، علی اکبر گلشن آزادی، دکتر احمد ربایی، دکتر غلامحسین یوسفی، سید جلال الدین آشتیانی، محمد رضا حکیمی، احمد گلچین معانی، مهدی اخوان ثالث، ملک الشعراء بهار، سعید نفیسی، استاد شهریار، عماد خراسانی، خدیو جم، دکتر علی شریعتی، دکتر قاسم رسا، نعمت میرزا زاده، حبیب الهی و... در این جلسات حضور داشتند و این نشان از مهم بودن این جلسات دارد.

وجه اشتراک هر پنج نفر

وجه اشتراک همه این ۵ نفر شاعر بودنشان و انس و الفت محکمی بود که با ادبیات داشتند از طرفی این افراد سرآمدان روزگار خود و استاد در هنر خود بودند و محقق هم بودند و باز می توان گفت تقریباً همه این ۵ نفر با انقلابی بودند یا با انقلاب زاویه نداشتند.

یک روح در پنج بدن

این ۵ نفر یک روح بودند در ۵ بدن که به شوخی به این دوستان لقب یاران «خمسه» داده بودند چون به قول معروف در حضر و سفر با همدیگر بودند و یک وجه اشتراک همه آنها این بود که مقام معظم رهبری هر ۵ نفر را دیده بودند و با شعرشان آشنا بودند و از لحاظ اخلاقی هم این افراد مورد تایید ایشان بودند و رهبری هم در آن غزل معروفشان بیتی دارند که:

هر چند امین بسته دنیا نیم اما

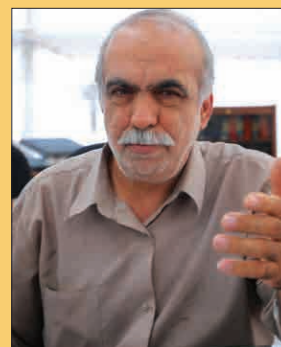
دل بسته یاران خراسانی خویشم

این بیت را خیلی ها به خودشان می گرفتند ولی ما که در جلسات ادبی بودیم می دانستیم این یاران خراسانی چه کسانی هستند که منظور همین ۵ نفر بودند. مشخصه دیگر این دوستان این است که ۴ نفر از این جمع در مشهد دفن شده اند و تنها زنده یاد قدسی است که در حرم دفن شده است. ماجرای این آرامستان هم به اوایل انقلاب بر می گردد و جلسه ای که در مشهد و زمانی که رهبری رئیس جمهور بودند برگزار می شد. در آن زمان زنده یاد قدسی و تعدادی دیگر از شاعران این تقاضا را مطرح کردند که در مشهد هم مقبره الشعرا بنا شود و رهبری هم همان زمان به استنادار برای انجام این خواسته دستور دادند که نتیجه اقدام این شد که در حال حاضر می بینید اما قبل از این که این خواسته به نتیجه برسد قدسی فوت کردند و بنابراین در حرم مطهر و در غرفه جودی به خاک سپرده شدند.

چشم و چراغ ادبیات خراسان

هر کدام از این ۵ نفر هم در حوزه ای صاحب نظر و صاحب رای بودند و رهبری هم در فوت هر کدام از این افراد پیام دادند و حتی در بزرگداشت هایی که برای این عزیزان هم برگزار شد پیام دادند و این هم رساننده اهمیت این افراد است که چشم و چراغ ادبیات و مخصوصاً ادبیات خراسان بودند. این افراد امروز در بین ما نیستند و واقعا جای خالی این عزیزان احساس می شود اما آثار خوبی از آنها برای ما به یادگار ما مانده است.

راه و روش این عزیزان می تواند الگویی برای جوانانی باشد که قدم در این راه گذاشته اند. می توان با بررسی زندگی و شعر این عزیزان به این نکته اندیشید که اقبال مردم به شعر و شخصیت آنها ناشی از چیست و این را چراغ راه خود قرار داد.

سخن از شاعران مطر حی در شعر خراسان بزرگ است، شاعرانی که هر کدام برای ادبیات زحمت فراوان کشیدند و البته نتیجه تلاش و زحمت خود را نیز دریافت کردند که همانا ماندگار شدن شخصیت و شعر آنهاست. ۵ یار خراسانی یعنی استاد محمد قهرمان، غلامرضا قدسی، ذبیح الله صاحبکار، احمد کمال پور و علی باقرزاده مهم ترین بازمانده های انجمن ها ادبی مهم قبل از انقلاب بودند که اگر خواسته باشیم در این مورد هم توضیح بدهم باید بگویم از پر بارترین انجمن های ادبی این قرن که شهرتی فراتر از خراسان بزرگ و در سطح کشور داشتند، می توان به این سه انجمن اشاره کرد که این سه انجمن را بزرگانی دانشکده ادبیات نامیده بودند. اول انجمن ادبی صبح های جمعه بود که در سه راه جم و در منزل استاد محمود فرخ از سال ۱۳۲۵ شروع به کار کرد. دوم و از سال ۱۳۲۷ انجمن ادبی شب های چهارراه قنادی پایا یعنی سرگرد نگارنده بود و انجمن سوم انجمن استاد محمد قهرمان بود که سه شبه شب ها در خیابان ارم و در منزل استاد برگزار می شد.